

Příloha

Slovník použitých pojmů

binder je „pomůcka k tzv. *bindingu* (z anglického *bind*=stahovat), v užším slova smyslu hovoříme o stahování prsou speciálně navrženým oděvem s příměsí pružného spandexu nebo lycry, *binding* provádějí hlavně trans muži před operací hrudníku“⁴¹³

cisgender nebo zkráceně **cis** je termín používaný k označení „jedince, jehož genderová identita odpovídá pohlaví, které mu bylo přiřazeno při narození, předpona *cis* znamená „na stejné straně““⁴¹⁴

coming-out je „proces rozpoznávání své sexuální orientace či genderové identity a začleňování tohoto aspektu osobnosti do svého osobního a společenského života i jeho sdílení s ostatními“⁴¹⁵

cross-dressing je termín označující „nošení oděvu opačného pohlaví“⁴¹⁶

FtM neboli „*female to male*“ (z ženy na muže) je zkratka „označující osobu, která se narodila jako žena a následně přijala identitu nebo vzhled muže [označujeme tak] zejména člověka, který podstoupil změnu pohlaví“⁴¹⁷

gender je pojem označující „sociálně konstruované znaky příznačné pro ženy a muže, jako jsou normy, role a vztahy mezi skupinami žen a mužů“⁴¹⁸, tento pojem se používá pro

⁴¹³ Trans-Care aneb Bindery a binding. *Trans*parent* [online]. [cit. 2019-07-12]. Dostupné z: <https://www.transparentprague.cz/novinky/2018/10/13/trans-care-aneb-bindery-a-binding>

⁴¹⁴ CRONN-MILLS, Kirstin. *Transgender lives: complex stories, complex voices*. Minneapolis: Twenty-First Century Books, [2015], s. 78. ISBN 978-0761390220.

⁴¹⁵ Slovníček pojmů. *Spolu out* [online]. [cit. 2019-07-12]. Dostupné z: <http://spoluout.cz/o-tematu/slovnicek-pojmu/>

⁴¹⁶ CRONN-MILLS, Kirstin. *Transgender lives: complex stories, complex voices*. Minneapolis: Twenty-First Century Books, [2015], s. 78. ISBN 978-0761390220.

⁴¹⁷ Female to Male. *Lexico* [online]. [cit. 2019-07-14]. Dostupné z: <https://www.lexico.com/en/definition/female-to-male>

⁴¹⁸ Gender. *World Health Organisation* [online]. [cit. 2019-07-14]. Dostupné z: <https://www.who.int/gender-equity-rights/understanding/gender-definition/en/>

označení „pohlaví“ člověka „zejména pokud jde o sociální a kulturní rozdíly, spíše než o biologické“⁴¹⁹

genderová dysforie je „pocit subjektivně vnímané nepohody, která souvisí s neshodou mezi pohlavní identitou na jedné straně a svou pohlavní rolí a biologickým pohlavím na straně druhé“⁴²⁰

genderová identita neboli „pohlavní identita vyjadřuje subjektivně vnímaný pocit sounáležitosti nebo naopak rozporu s vlastním tělem, s jeho primárními a sekundárními pohlavními znaky, i se sociální rolí přisuzovanou danému pohlaví“⁴²¹

genderqueer nebo také **genderově nebinární**, **genderově fluidní**, **genderově nonkonformní** atd. jsou termíny označující „jedince, kteří mají proměnlivou genderovou identitu,⁴²² [...] tato osoba může mít genderovou identitu, která není ani mužská ani ženská, může mít genderovou identitu mužskou i ženskou zároveň, nebo se její genderová identita může nacházet někde mezi mužem a ženou“⁴²³

hormonální terapie je „předepsané podávání estrogeneru nebo testosteronu, které trans jedincům pomáhá k tomu, aby jejich tělo odpovídalo jejich genderové identitě“⁴²⁴

intersexualita je pojem „označující nedokonalou sexuální diferenciaci podmíněnou anomální genetickou determinací, vývojovými vadami gonád⁴²⁵ a genitálu nebo hormonálně, do tohoto pojmu nepatří poruchy psychického sexuálního zaměření“⁴²⁶

⁴¹⁹ Gender. *Lexico* [online]. [cit. 2019-07-14]. Dostupné z: <https://www.lexico.com/en/definition/gender>

⁴²⁰ FIFKOVÁ, Hana et al. *Transsexualita a jiné poruchy pohlavní identity*. Vyd. 2. Praha: Grada, 2008, s. 15. ISBN 978-80-247-1696-1.

⁴²¹ Tamtéž, s. 13.

⁴²² CRONN-MILLS, Kirstin. *Transgender lives: complex stories, complex voices*. Minneapolis: Twenty-First Century Books, [2015], s. 24. ISBN 978-0761390220.

⁴²³ Tamtéž, s. 78.

⁴²⁴ Tamtéž.

⁴²⁵ gonády „jsou párové pohlavní orgány (u žen vaječníky, u mužů varlata)“, viz slovník cizích slov: Gonády. *ABZ.cz: slovník cizích slov* [online]. [cit. 2019-07-13]. Dostupné z: https://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/hledat?cizi_slovo=gon%C3%A1dy&typ_hledani=prefix

⁴²⁶ Intersexualita. *Velký lékařský slovník* [online]. [cit. 2019-07-13]. Dostupné z: <http://lekarske.slovníky.cz/pojem/intersexualita>

LGBT je „zkratka používaná pro označení lesbické, gay, bisexuální a transgender komunity“⁴²⁷, zkratka se používá také v těchto podobách GLBT, LGBTQ, LGBTQI, LGBTQIA (+), kde jednotlivá písmena znamenají **L**esbian (lesba), **G**ay, **B**isexual (bisexuál), **T**ransgender, **Q**ueer (queer osoba – viz dále), **I**ntersex (intersexuální osoba – viz výše), **A**sexual (asexuál)⁴²⁸

mastektomie znamená „chirurgické odstranění prsu“ (prsou)⁴²⁹

MtF neboli „male to female“ (z muže na ženu) je zkratka „označující osobu, která se narodila jako muž a následně přijala identitu nebo vzhled muže [označujeme tak] zejména člověka, který podstoupil změnu pohlaví“⁴³⁰

SRS neboli **Sex(ual) Reassignment Surgery** (operace přeměny pohlaví) je zkratka používaná pro označení „chirurgických zákroků, které pomáhají přizpůsobit tělo člověka jeho genderové identitě“⁴³¹, pro označení této operace se používají také další zkratky, které mají v češtině v podstatě stejný překlad jako SRS, a to např. **GCS** (**Genital Confirmation Surgery**),⁴³² **GRS** (**Gender Reassignment Surgery**)⁴³³ atd.

transfobie „je iracionální strach z určité osoby způsobený tím, že daná osoba vyjadřuje jinou pohlavní příslušnost, než jí byla přiřazena při narození, například pomocí hormonální léčby, operace, oděvu či kosmetiky“⁴³⁴

⁴²⁷ CRONN-MILLS, Kirstin. *Transgender lives: complex stories, complex voices*. Minneapolis: Twenty-First Century Books, [2015], s. 79. ISBN 978-0761390220.

⁴²⁸ LGBTQIA. *Lexico* [online]. [cit. 2019-07-14]. Dostupné z: <https://www.lexico.com/en/definition/lgbtqia>

⁴²⁹ Mastektomie. *Velký lékařský slovník* [online]. [cit. 2019-07-13]. Dostupné z: <http://lekarske.slovníky.cz/pojem/mastektomie>

⁴³⁰ Male to Female. *Lexico* [online]. [cit. 2019-07-14]. Dostupné z: <https://www.lexico.com/en/definition/male-to-female>

⁴³¹ CRONN-MILLS, Kirstin. *Transgender lives: complex stories, complex voices*. Minneapolis: Twenty-First Century Books, [2015], s. 78. ISBN 978-0761390220.

⁴³² Genital Confirmation Surgery (GCS). *The International Center for Transgender Care: at the American Institute for Plastic Surgery* [online]. [cit. 2019-07-14]. Dostupné z: <https://thetranscenter.com/transwomen/gcs/>

⁴³³ What is gender reassignment surgery?. *International Society for Sexual Medicine* [online]. [cit. 2019-07-14]. Dostupné z: <https://www.issm.info/sexual-health-qa/what-is-gender-reassignment-surgery/>

⁴³⁴ *Nenávistné výroky a nenávistně motivované trestné činy vůči lesbickým, homosexuálně, bisexuálně a transsexuálně orientovaným osobám* [online]. FRA: European Union Agency for Fundamental Rights, s. 1 [cit. 2019-07-12]. Dostupné z: https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/1226-Factsheet-homophobia-hate-speech-crime_CS.pdf

transgender nebo zkráceně **trans** je „zastřešující termín pro osoby, jejichž genderové projevy či genderová identita jsou odlišné od genderové identity spojované s pohlavím, které jim bylo připsáno při narození“⁴³⁵

transgender muž nebo také zkráceně **trans muž** je „transsexuální osoba, která byla při narození označena za ženu, ale nyní se cítí být mužem, trans muž obvykle absolvoval určité lékařské zákroky, aby jeho biologická identita byla stejná jako jeho genderová identita“⁴³⁶

transgender žena nebo také **trans žena** je „transsexuální osoba, která byla při narození označena za muže, ale nyní se cítí být ženou, trans žena obvykle absolvovala určité lékařské zákroky, aby její biologická identita byla stejná jako její genderová identita“⁴³⁷

transsexuál je jedinec, který „si přeje žít a být akceptován jako příslušník opačného pohlaví, obvyklý je [u něj/ní] pocit nespokojenosti s vlastním anatomickým pohlavím nebo pocit jeho nevhodnosti a přání hormonálního léčení a chirurgického zásahu, aby jeho/její tělo odpovídalo (pokud možno) preferovanému pohlaví, transsexuální identita [není] projevem duševní poruchy [a není] sdružena s intersexuální, genetickou nebo chromozomální abnormalitou“⁴³⁸

tranzice je „období, během něhož člověk začíná žít dle svého preferovaného pohlaví, tranzice může zahrnovat hormonální terapii, SRS, změnu jména nebo změny v oficiálních dokumentech, které budou odrážet nové pohlaví dané osoby“⁴³⁹

queer je výraz „označující sexuální nebo genderovou identitu, která neodpovídá zavedeným představám o sexualitě a genderu, zejména heterosexuálním normám“⁴⁴⁰

⁴³⁵ CRONN-MILLS, Kirstin. *Transgender lives: complex stories, complex voices*. Minneapolis: Twenty-First Century Books, [2015], s. 79. ISBN 978-0761390220.

⁴³⁶ Tamtéž, s. 80.

⁴³⁷ Tamtéž.

⁴³⁸ FIFKOVÁ, Hana et al. *Transsexualita a jiné poruchy pohlavní identity*. Vyd. 2. Praha: Grada, 2008, s. 17. ISBN 978-80-247-1696-1.

⁴³⁹ CRONN-MILLS, Kirstin. *Transgender lives: complex stories, complex voices*. Minneapolis: Twenty-First Century Books, [2015], s. 79. ISBN 978-0761390220.

⁴⁴⁰ Queer. *Lexico* [online]. [cit. 2019-07-14]. Dostupné z: <https://www.lexico.com/en/definition/queer>